

Az eszményi célvalósulással kapcsolatos tradicionális felfogással száll szembe. Rámutat az alapvető tévedésre: az eszményeket függetlenítették az Abszolutumtól és így több-kevesebbé burkolt önellentmondások hálójába kényszerítettek generációkat. Az állandó és limes-szerű megközelítésnek már hatalmas elméleti nehézségei is feloldhatatlanok, de általános vitalisztikus szempontok, nemkülönben a jelen szellemtörténeti fázis és egyéb körülmények egyenesen kényszerítenek a totális valóság lehetetlenségének feladására. Az előadó itt két utat jelölt meg. A céleszméknek és értékeknek élet- és szeretetközösségbe való ágyazása az egyik, a másik pedig azoknak a teljes tudat segítségével egy lelki ténnyel történő megragadása (totális tett), majd a szűkebb egyéni — pszichofizikai — tudatban végbemenő sorozatos aktualizálódása (partiális tevékenység-sorozat). Előadó röviden rámutatott még egy-két mélyreható változásra, amelyen a pedagógia általános célkitűzései és alapelvei vizsgálódásainak eredménye nyomán keresztülmennek, (Felnőtt férfi- és nőieszmény irányító szerepe; testi és szellemi kulturális tényezők; a nevelői életközösség rendszeres kiepitése.) T. J. B.

Mezőgazdasági oktatási kiállítás

Szentesen. A szegedi tankerületi kir. főigazgató a Délmagyarországi Nevelők Egyesületével karöltve 1939. április hó 16-án Szentesen mezőgazdasági oktatási kiállítást és értekezletet rendezett. Az állami polgári leányiskolában rendezett kiállítást, melyen 27 ilyenfajta meghívott iskola vett részt, dr. Kisparti János tankerületi kir. főigazgató, dr. Dózsa István Csongrád megye alispánjának, gróf Károlyi Imre Csongrád megyei Gazdasági Egyesület elnökének, Bálint S. György felsőházi tag, mezőgazdasági kamarai elnök, Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Hódmezővásárhely és Szentes városok polgármestereinek, az egész tankerületből ösz-

szesereglett nagyszámú pedagógusnak és érdeklődőnek jelenlétében nyitotta meg. A megnyitó beszéd után Kiss Károly kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő ismertette a kiállítás anyagát. A kiállítás, melynek az volt a kitűzött célja, hogy bemutassa az országos és vármegyei közigazgatás legfőbb vezetőinek, a gazdaságsadalomnak az alsófokú mezőgazdasági oktatás mai állapotát, nagyszívrően oldotta meg a feladatát. A kiállítás rendezése mestermunka volt, mert aki komolyan végignézte, az tökéletes képet szerezhett magának a népoktatás iskoláiban, továbbá a polgári iskolában és az alsófokú gazdasági szakiskolákban folyó gazdasági irányú nevelésről, tanításról. Azt is megmutatta a kiállítás, hogy az iskolák erre a gazdasági szemléletre nemcsak a tantervben megjelölt időt fordítják, hanem a tanítás sok egyéb anyagának tárgyalása közben se feledkeznek meg arról, hogy alkalmas módon, akár az olvasmánytárgyalás, fogalmazástanítás, földrajz- vagy kézimunkatanítás alatt jelentkező kapcsolatokat a gazdasági nevelés szempontjából is kiaknázzák. A kiállító iskola meghívása abból a szempontból történt, hogy a homokföldeken gazdálkodó mellé odakerülhessen a feketeföldek világa, a külterjes gazdálkodás mellé a városok vidékének belterjes kertészkedése, háziipara, stb. Az érdekes kiállítást értekezlet követte a vármegyháza közgyűlési termében 1/2 12 órakor.

Az értekezletet — melyen a kiállítás résztvevőikkel együtt megjelent vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár is — dr. Kisparti János tankerületi kir. főigazgató nyitotta meg. Megnyitó beszédében érdekes képet rajzolt a mezőgazdasági oktatás helyzetéről a tankerület különböző iskoláiban. Vázolta a gazdasági ismeretek tanítását a tankerületben lévő 700 elemi és 250 általános továbbképző iskolában. Ismertette azokat a kísérleteket, melyek újabb időben a mezőgazdasági ismeretek elmé-

lyítésére történtek. Beszámolt arról a gondolatról, mely szerint egyes helyeken a szükséghez képest gazdasági vándortanulókkal kellene fejleszteni a gazdasági tudást. Végül a polgári iskolákban folyó gazdasági irányú oktatást ismertette.

A megnyitó beszéd után *dr. Dózsa István* alispán üdvözölte Csongrád megye közönsége nevében a tankerület vezetőit, valamint az összegyűlt hatalmas pedagógus társaságot.

Ezután öt értékes és nagy tetszéssel fogadott gazdasági szakelőadás hangzott el. *Céher Lajos* főigazgatói szakelőadó *A mezőgazdasági oktatás és kialakulása a nevelő iskolákban* címmel, *Hőbausz Mária* csongrádi gazdasági iskolai szaktanítónő *A háztartástan tanítása és hatása a családi nevelés terén* címmel; *Bocskóy András* békéscsabai mezőgazdasági népiskolai igazgató *Az iskolák szerepéről a jövődelmező baromfifenyésztés előmozdításában*, *Schill János* makói állami mezőgazdasági népiskolai igazgató *Iskolánk mezőgazdasági kísérletei és nevelő hatásuk*, végül *Németh Zoltán* hódmezővásárhelyi áll. mezőgazdasági szakiskolai igazgató *A népiskolák és a szakiskolák mezőgazdasági oktatásának kapcsolata* címmel tartottak értékes előadásokat.

Az előadások után *vitéz dr. Bonczos Miklós* belügyi államtitkár emelkedett szólásra és nagy beszédben mutatott rá arra a nagy munkára, aminek most itt tanújelét látta s amelyért minden nevelő a legnagyobb tiszteletet és megbecsülést érdemli. Ez az értekezlet szellemi erőgyűjtés új célok kiűzésére és új feladatok kifejlődésére.

Az államtitkár beszéde után *Gesztesy Nagy László dr.* a mezőgazdasági kamara igazgatója szólalt még fel.

Az értekezlet után a Kaszinó nagytermében közeled volt, melyen *dr. Dózsa István* alispán a Kormányzóra mondott köszöntőt. Majd *Járay Imre*

tanügyi főtanácsos szavaira *dr. Kisparti János* főigazgató köszöntö meg a rendezők és munkatársak munkáját. Géher L.

A Szegedi Piarista Gimnázium Bárdos hangversenye. *Bárdos Lajos*, a kiváló zeneszerző, karnagy és zene-pedagógus tiszteletére nagyszabású diák-énekkari hangversenyt rendezett április 22-én a *szegedi piarista gimnázium*.

A hangverseny megnyitó Szt.-István-száma után *Sik Sándor* professzor méltatta Bárdos Lajos jelentős úttörői érdemeit. Előadásában zseniális megvilágításba helyezte a jelenkori új magyar muzsika, egyházi zene és énekkari kultúra történetének egyes állomásait. Lánglelkű fel'edezők, mint *Kodály* és *Bartók* a magyar népdal terén, *Harmat Artúr* az egyházi népének világában, rájöttek arra a csodálatos valóságra, hogy a magyar népdal szinte kimeríthetetlen gazdagsága alapja és kiindulópontja lehet egy új magyar, idegen hatásoktól független zenei világának. A közösséget, mely befogadja és műveli ezt az új magyar zenei stílust, Bárdos Lajos teremtette meg éppen a legfogékonyabb közönség körében, az iskolás gyermekek lelkében.

A szegedi piarista diák-énekkar hangversenye tehát egyrészt újabb bizonyítéka ez új magyar zenei reformtörekvés lendületes térhódításának, de másrészt bizonyítéka annak is, hogy a szegedi kegyesrendi gimnáziumban *Karl János dr.*, az iskola tudós igazgatója, megértette az új magyar zene célkitűzéseinek pedagógiai horderejét és semmi áldozattól sem riad vissza, hogy az énekkar fiatal és tehetséges karnagyát, *Maklári Lajos* piarista tanárt, minden szükséges anyagi és erkölcsi támogatással segítse szinte emberfeletlinek mondható munkájában. Ezt a tény emelte ki maga *Bárdos Lajos* is, aki nek műveit az énekkar dicséretreméltó, magas színvonalú interpretációban foglalta egy csokorba és aki nagy elfog-